

NOTAT

4. januar 2007.
j.nr. 020210/20007-0014
ref.

Side 1/8

Høring af L 125 forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning.

I det følgende gennemgås hovedtrækkene i de indkomne høringssvar til udkastet til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning.

Udkastet til lovforslag har været sendt i høring til en række organisationer m.v. fra den 21. november 2006 med frist til den 11. december s.a.

Der er ved høringsfristens udløb modtaget bemærkninger fra: Affald Danmark, Advokatrådet, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Industri, Energinet.dk, Foreningen af Fjernvarmeforbrugere, Foreningen af Sammensluttede Danske Energiforbrugere (SDE), Kommunernes Landsforening og Vindmølleindustrien.

Foreningen Registrerede Revisorer, Forbrugerrådet, DONG Energy, HNG-Naturgas Midt Nord, KTO (Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte) og Rigsrevisionen har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget

I det følgende gennemgås de dele af høringssvarene, som efter Energistyrelsens vurdering berører mere principielle spørgsmål. Tillige bringes Energistyrelsens *kommentarer i kursiv* til disse emner, herunder oplysning om, hvorvidt der er sket ændringer i udkastet.

Udover de i notatet omtalte ændringer i udkastet er der foretaget visse mindre, redaktionelle ændringer.

Gennemgangen følger emneopbygningen i lovforslagets almindelige bemærkninger.

A. Havvindmølleudbuddet ved Rødsand.

Baggrund: Energinet.dk. skal ifølge lovgivningen udføre ilandføringen fra havvindmølleparker, herunder Rødsand 2. Ved de allerede gældende bestemmelser i lovens § 27 h pålægges Energinet.dk at afholde visse, nærmere angivne annulleringsomkostninger m.v., hvis havvindmølleparken ikke etableres. Energinet.dk kan dække omkostningerne herved over tariffene.

Dansk Energi har efter afslutningen af høringen peget på, at regionale transmissionselskaber ofte som led i deres bevilling skal medvirke til at etablere ilandføringsanlæggene fra havvindmølleparker. Dette gælder aktuelt for SEAS-NVE Transmission A/S ved ilandføringen fra Rødsand 2. Foreningen peger på, at det vil være uvist, om transmissionsvirksomheden kan få inddækket sin andel af eventuelle omkostninger ved annullation af ilandføringen. Det hæn-ger sammen med, at transmissionsvirksomhederne i modsætning til Energinet.dk er omfattet af indtægtsramme-regulering. Bekendtgørelsen om indtægtsrammer giver mulighed for at

indregne transmissionsvirksomhedens nødvendige nyinvesteringer, men bestemmelserne omfatter ikke umiddelbart omkostninger til ikke gennemførte investeringer.

Dansk Energi opfordrer derfor til, at det bliver sikret i lovforslaget, at en regional transmissionsvirksomhed kan få inddækket sine omkostninger som følge af, at havvindmølleparken ikke etableres. Dansk Energi peger på muligheden af at forhøje transmissionsvirksomhedens indtægtsrammer ligesom ved indregning af gennemførte investeringer.

Indledningsvis bemærkes, at de netinvesteringer, som transmissionsvirksomheden, i dette tilfælde SEAS-NVE, skal gennemføre som led i ilandføringen, kan indregnes i selskabets indtægtsrammer, når investeringerne bliver gennemført og taget i brug. Herefter vil Energinet.dk betale for at have rådighed over dette net. De omkostninger, som Dansk Energi peger på som problematiske, vil forekomme, hvis havvindmølleparken ikke gennemføres. Disse annullationsomkostninger falder ikke ind under de gældende bestemmelser om indtægtsrammer, da der ikke er tale om gennemførte investeringer.

Efter de gældende regler skal Energinet.dk afholde annullationsomkostningerne ved ilandføringen som helhed og indregne omkostningerne i tariffene. Det er forudsat, at Energinet.dk og SEAS-NVE i deres kommende aftale om udførelsen af ilandføringsarbejderne vil kunne præcisere, at de omkostninger, som SEAS-NVE måtte blive påført, vil blive dækket af Energinet.dk.

Energistyrelsen finder imidlertid på grundlag af høringssvaret, at der er behov for at tydeliggøre forholdet mellem Energinet.dk og transmissionsvirksomheden ved en ændring af loven (§ 27 i). Det vil derved blive præciseret, at Energinet.dk dækker omkostningerne ved annullation af de dele af ilandføringen, som ifølge bevillingen påhviler transmissionsvirksomheden, SEAS-NVE, og at Energinet.dk's omkostninger herved inddækkes i tariffene på linie med virksomhedens egne omkostninger.

Ændringen indebærer en klarere fordeling af omkostninger mellem Energinet.dk og transmissionsvirksomheden. Ændringen vil ikke ændre de erstatningsforpligtelser, som ifølge udbudsvilkårene påhviler ejeren af havvindmølleparken.

Advokatrådet kommenterer bestemmelsen i § 27 h, stk. 4, hvorefter Energinet.dk afholder eventuel driftstabserstatning for skyggevirkning, som påhviler staten ifølge dom. Advokatrådet lægger til grund, at bestemmelsen skal forstås således, at retskravet på staten ikke derved begrænses, og at bestemmelsen alene har til hensigt at normere den interne afholdelse af statens udgift til udbetalingen af erstatningen. Advokatrådet finder imidlertid ikke, at det fremgår af ordlyden af den foreslåede bestemmelse, og Advokatrådet foreslår, at det præciseres, så at det klart fremgår, at den erstatningsberettigede kan rette sit krav mod staten i henhold til dem afsagte dom.

Energistyrelsen kan bekræfte, at hensigten med bestemmelsen er at sikre, at statens udgift til den idømte erstatning afholdes af Energinet.dk, som er en statsejet virksomhed. Energistyrelsen vurderer, at det allerede fremgår af § 27 h, stk. 4, at der i givet fald vil være tale om en forpligtelse, som staten ved dom er pålagt.

Dansk Industri finder, at bestemmelsen om erstatning for skyggevirkning i § 27 h, stk. 4, vil bidrage med yderlige omkostninger til elforbrugernes PSO-betaling og dermed omkostningerne for den energiintensive industri.

Endvidere anfører foreningen, at bestemmelsen reelt begrænser domstolens kompetence ved at afskære den direkte retsvirkning af dommen, og at lovgivningsmagten derved påtager sig en domstolskompetence ifølge grundloven.

Energistyrelsen skal bemærke, at omkostningerne til havvindmøleparker er en opfølgning på den politiske aftale om udbygning af vindkraft, og herunder også at omkostningerne vil påhvile elforbrugerne. Det kan tilføjes, at betalingen vil indgå i den systemansvarlige virksomheds generelle tariffer og ikke i den særlige PSO-tarif. Tarifferne skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikke diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte kategorier giver anledning til.

Hvad angår bemærkningerne om retsvirkningen af dommen, skal styrelsen henvise til kommentarerne til Advokatrådets høringssvar. Bestemmelsen ændrer således ikke på, at det er staten, som pådrager sig et erstatningsansvar over for ejeren af den nuværende vindmøllepark.

Sammensluttede Danske Energiforbrugere anfører, at erstatning for skyggevirkning efter § 27 h, stk. 4, ikke skal påhvile elforbrugerne, da det ikke kan være en pligt, som påhviler disse, men at erstatningen skal betales af staten over finansloven.

Det er et generelt princip i elforsyningsloven, at omkostningerne ved driften og udbygningen af elforsyningssystemet afholdes af elsektorens forbrugere. Dette vil også naturligt omfatte omkostninger, som er forbundet med udbygningen med havvindmøleparker. Det kan tilføjes, at staten ganske vist i givet fald vil blive pålagt et erstatningsansvar, fordi der gives tilladelse til at placere Rødsand 2 således, at der opstår skyggevirkning, men at en sådan tilladelse er grundet i hensynet til en effektiv energiudnyttelse, jf. i øvrigt bemærkningerne til lovforslaget.

B. Nettilslutning af kraft- og kraft-varme-værker.

Dansk Energi og Dansk Industri har i deres høringssvar til forslaget § 1 nr. 4 (om tilslutningsbestemmelser for kraft- og kraft-varme-værker) anført, at bestemmelsen ikke er hensigtsmæssig for tilslutning af mindre anlæg. Organisationerne finder, at det ofte være uhenigtsmæssigt og samfundsøkonomisk fordyrende, hvis mindre anlæg ikke kan tilsluttes til det eksisterende kollektive net på et lavere spændingsniveau.

Bestemmelsen er i det endelige lovforslag nu udformet således, at der er mulighed for, at elproduktionsanlæg efter aftale med net- eller transmissionsvirksomheden i området kan tilsluttes til det eksisterende kollektive elforsyningsnet på et lavere spændingsniveau.

Indgås en sådan aftale, skal producenten betale de faktiske udgifter til tilslutning til det kollektive elforsyningsnet samt kapacitets- og driftsomkostninger til nettet op til 100 kV. Kapacitets- og driftsomkostningerne skal dække de omkostninger, som producenten medfører for det kollektive net op til 100 kV. Øvrige omkostninger afholdes af transmissionsvirksomheden og dækkes gennem tarifferne under kontrol fra Energitilsynet.

Energinet.dk har i sit høringssvar anmodet om en bekræftelse på, at forslaget ikke ændrer på den nugældende arbejdsdeling mellem transmissionsselskaberne og den systemansvarlige virksomhed. Energinet.dk finder det væsentligt, at det også fremover er netejerne, som foretager de nødvendige anlægsarbejder og ikke den systemansvarlige virksomhed.

Lovforslaget er nu justeret således, at det tydeligt fremgår af bestemmelsen i det foreslåede § 12 b, stk. 2, at det er transmissionsvirksomheden, der afholder omkostningerne til forstærkning og udbygning af transmissionsnettet over 100 kV. Der er understreget i bemærkningerne at dette sker i samarbejde med den systemansvarlige virksomhed. Herved understreges det, at lovforslaget ikke ændrer arbejdsdelingen mellem transmissionsselskaberne og den systemansvarlige virksomhed.

C. Tilsyn og kontrol med udbetalinger af PSO-pristillæg.

Baggrund: I følge den foreslåede § 8 b i elforsyningsloven skal egetforbrug af elektricitet, som er produceret på meget små elproduktionsanlæg, fremover undtages fra betalingen af PSO-bidrag.

Dansk Energi kan ikke tilslutte sig forslaget. Foreningen anfører, at elproduktionen fra disse anlæg, som nu er meget beskedne, kan vokse fremover, hvorved elforbrugere uden sådanne egenproduktionsanlæg vil komme til at betale større PSO-bidrag. Det gøres gældende, at det er muligt at opgøre produktionen fra disse små anlæg ved skabelonmåling. Alternativt foreslår foreningen en tidsbegrænset fritagelse for PSO-bidrag i 4 år ligesom ved elforbrug til fjernvarmefremstilling (elpatroner). Denne undtagelse blev indført ved lov nr. 520 af 7. juni 2006.

Energistyrelsen bemærker, at den foreslåede § 8 b indebærer en administrativ forenkling ved opkrævningen af PSO-bidrag og kun omfatter meget beskedne beløb. Det kan tilføjes, at egetforbrug af elektricitet fra disse elproduktionsanlæg allerede ifølge reglerne om nettoafregning kun betaler PSO-bidrag til dækning af visse PSO-omkostninger (forsyningsikkerhed, forskning og udvikling). Energistyrelsen finder derfor ikke grundlag for at følge forslaget fra Dansk Energi.

Danmarks Vindmølleforening støtter undtagelsen i § 8 b og foreslår, at den udvides, således at eget elforbrug fra vindmøller, som er tilsluttet i egen husstandsinstallation, generelt fritages for PSO-bidrag. Foreningen finder, at kun få af de 250-300 vindmølleejere med en vindmølle i egen husstandsinstallation, forbruger over ca. 10.000 kWh årligt direkte fra vindmøllen.

Forslaget fra Danmarks Vindmølleforening vil indgå i overvejelserne om udmøntningen af hjemlen i § 8 b. Afgrænsningen vil bero på, om den administrative byrde ved opkrævning af PSO-bidraget står i et rimeligt forhold til størrelsen af bidraget, og på påvirkningen af andre elforbrugeres PSO-bidrag i tilfælde af en fritagelse.

D. Modregning i kommunale bloktilskud ved kommunal afståelse af energiforsyningsvirksomhed

Dansk Energi mener ikke, at det klart fremgår af forslaget til naturgasforsyningslovens § 35, stk. 10, nr. 2, hvem midlerne er finansieret af. Dansk Energi opfordrer til, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at naturgasaktiviteterne af kommunen er finansieret af midler, som ikke stammer fra aktiviteter omfattet af naturgasforsyningsloven. Dansk Energi mener endvidere, at terminologien ”naturgasaktiviteter” er uhensigtsmæssig. Energitilsynet lægger til grund, at forslaget til naturgasforsyningslovens § 35, stk. 10, nr. 2, under henvisning til bemærkningerne skal forstås således, at det ikke antydes, at der i de regionale naturgasselskaber

skulle være midler, der ikke stammer fra naturgasforsyning, og som derfor ville kunne undtages fra modregningsbestemmelsen i § 35.

Energistyrelsen kan ikke tilslutte sig Dansk Energis forslag. Det fremgår allerede af bemærkningerne til ændringsforslaget, at bestemmelsen eksempelvis vil kunne finde anvendelse, hvor en kommunalt ejet forsyningskoncern med el- og varmeaktiviteter, påbegynder aktiviteter inden for handel med naturgas, hvortil anvendes midler fra koncernen, og aktiviteterne vedrørende handelen med gas efterfølgende afstås.

For så vidt angår terminologien er det mere naturligt at bruge ordet naturgasaktiviteter, når der er tale om finansiering.

Energistyrelsen kan bekræfte over for Energitilsynet, at bestemmelsen ikke indikerer, at der i de regionale naturgasselskaber skulle være midler, der ikke stammer fra naturgasforsyning, og som derfor ville kunne undtages fra modregningsbestemmelsen i § 35. Det følger således af bemærkningerne, at bestemmelsen ikke vil kunne finde anvendelse på direkte eller indirekte overdragelser af virksomheder i de kommunalt ejede naturgasselskaber, hvor alle aktiviteter netop er finansieret gennem de oprindelige naturgasforsyningsaktiviteter, og som udgør hovedsigtet med bestemmelsen i § 35.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det, da bestemmelsen skal hindre dobbelt modregning i det kommunale bloktilskud, findes hensigtsmæssigt at indsætte en bestemmelse om, at bestemmelserne får virkning fra ikrafttræden af den tidligere § 37, stk. 10, i elforsyningsloven og § 23 e, stk. 10, i varmforsyningsloven. På den måde sikres, at en kommune ikke modregnes dobbelt, hvis naturgasaktiviteter, som ikke er finansieret af midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af lov af naturgasforsyning, måtte overdrages, inden den nye bestemmelse måtte vedtages og træde i kraft. Forslaget til elforsyningslovens § 37, stk. 8, 1. pkt., og varmforsyningslovens § 23 l, 1. pkt., som også skal sikre mod dobbelt modregning, bør ligeledes have virkning fra samme tidspunkt.

E. Ændring af forbrugerrepræsentationskrav i elforsyningsloven.

Sammensluttede Danske Energiforbrugere (SDE) mener, at der skal indføres en mere direkte forbrugerindflydelse i de værker/selskaber, der er kommunalt ejet. Det er SDE's opfattelse, at forholdet mellem små værker med få forbrugere og antallet af stemmeberettigede i en kommune ved kommunesammenlægningen bliver forrykket i en for forbrugerne negativ retning.

SDE har ikke indvendinger mod, at fristen for valg af forbrugerrepræsentanter ved salg forlænges fra 3 til 6 måneder, når blot valget foregår mellem og af forbrugerne og ikke blandt kommunalbestyrelsen.

Energistyrelsen noterer sig, at SDE ikke har indvendinger mod fristen i Elforsyningslovens § 42, stk. 1, som foreslås ændret.

SDE ønsker endvidere en mere direkte forbrugerindflydelse i de værker/selskaber, der er kommunalt ejet. Dette forslag vedrører virksomheder omfattet af elforsyningslovens § 41.

Elforsyningslovens § 41 hjemler adgang til, at netvirksomheder ejet af forbrugere eller kommuner, i stedet for den direkte forbrugerindflydelse i elforsyningslovens § 40, kan lade forbrugerne eller en eller flere kommunale bestyrelser i virksomhedens forsyningsområde enten direkte eller via et repræsentantskab vælge flertallet af netvirksomhedens bestyrelse i kraft af dennes ejerbeføjelser.

Der er ikke med lovforslaget ønske om en ændring af denne bestemmelse.

F. Ændring af henlæggelsesreglerne i varmforsyningsloven.

Affald Danmark bifalder ophævelsen af kravet om godkendelse forud for henlæggelser.

Sammensluttede Danske Energiforbrugere og Foreningen af Fjernvarmebrugere (SDE/FAF) udtaler, at de foreslåede ændringer [af varmforsyningslovens § 20, stk. 2] udhuler "hvile-i-sig-selv"-princippet, og at såfremt "hvile-i-sig-selv"-princippet skal ændres, bør reglerne for tilslutnings- og forblivelsespligt ophæves.

Det fremsatte lovforslag indeholder alene et forslag om ændring af proceduren for anmeldelse af henlæggelserne i Energitilsynet, ikke en ændring af det materielle indhold af henlæggelsesreglerne i varmforsyningsloven. Således medfører lovforslaget ikke en ændring i "hvile-i-sig-selv"-princippet.

SDE/FAF foreslår - så længe forbrugerne skal betale faste afgifter til fjernvarmeværker, som de ikke er medejere af - at Energitilsynet får pålagt at realitetsbehandle alle investeringsbudgetter fra fjernvarmeselskaber og ikke bare som nu godkende, at de er modtaget.

Energitilsynet kan behandle og afgøre sager vedrørende tariffer, omkostningsfordeling andre betingelser og vedtægter, jf. varmforsyningsloven § 21. Energitilsynet kan tage sådanne sager op på eget initiativ, på grundlag af en anmeldelse eller på grundlag af en klage, jf. bekendtgørelse nr. 163 af 26. februar 2000 om Energitilsynets opgaver. Der er ikke med nærværende lovforslag lagt op til en ændring af Energitilsynets kompetence.

Dansk Fjernvarme bifalder lovændringen men finder, at der ikke er tale om en regelforenklaring, idet administrativ praksis hidtil har været, at så længe indregning af henlæggelser foretages i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 175 af 18. marts 1991 om driftsmæssige afskrivninger, henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital (afskrivningsbekendtgørelsen) samt hidtidig administrativ praksis, kræves ikke en forudgående godkendelse forud for indregning.

Den foreslåede ændring af varmforsyningslovens § 20, stk. 2, medfører, at der ikke længere vil være et krav i loven om, at henlæggelser til nyinvesteringer skal forhåndsgodkendes. Der er dermed tale om en lettelse af en administrativ byrde for varmeværkerne.

G. Energinet.dks deltagelse i tilknyttet virksomhed

Dansk Energi har ingen bemærkninger til, at Energinet.dk skal have mulighed for at varetage aktiviteter, der knytter sig til Energinet.dks virksomhed. Dansk Energi finder det dog problematisk, at der i bemærkningerne laves en fortolkning af den gældende bestemmelse i § 4, stk.

2, som begrænser anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse. Dansk Energi anfører, at det i dag ikke fremgår af § 4, stk. 2, at kommuner alene kan drive tilknyttet virksomhed, hvis virksomheden i væsentligt omfang udspringer af en primær aktivitet omfattet af elforsyningsloven. Dansk Industri finder, at ændringen omkring Energinet.dks muligheder for at udføre bredbåndsaktiviteter rejser en problemstilling i relation til konkurrencesituationen på bredbåndsmarkedet og krydssubsidiering i relation til transmissionstariffen. Dansk Industri indskærper behovet for at sikre, at sideordnede aktiviteter i Energinet.dk gennemføres på kommercielle vilkår og dermed adskilles fuldt ud fra de bevillingspligtige aktiviteter i medfør af elforsyningsloven.

Det fremgår af bemærkningerne til ændringsforslaget, at Energinet.dk bliver sidestillet med kommuner i forhold til varetagelsen af tilknyttede aktiviteter. I henhold til praksis stilles der krav om, at grundlaget for den tilknyttede virksomhed i væsentligt omfang udspringer af en primær aktivitet omfattet af loven.

Dette krav gælder således også i forhold til bredbåndsaktiviteter. Det er således begrænset, hvilke bredbåndsaktiviteter Energinet.dk får hjemmel til at udøve som tilknyttet aktivitet. Herudover fremgår det af elforsyningslovens § 4, stk. 2, at de tilknyttede aktiviteter skal udøves på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Det er understreget i bemærkningerne, at dette krav også gælder for Energinet.dk.

H. Andet.

Vedrørende varmforsyningsloven:

Kommunernes Landsforening foreslår, at der med en ændring af varmforsyningsloven skabes mulighed for at opbygge og opretholde en vis likviditetsreserve i varmforsyningsvirksomhederne.

Der pågår pt. et samarbejde mellem Energistyrelsen, Konkurrencestyrelsen, Dansk Fjernvarme og Kommunernes Landsforening om effektivisering i fjernvarmesektoren. Formålet er at stille konkrete forslag, der kan fremme og synliggøre effektiviteten i fjernvarmesektoren. I dette arbejde har en ændring af henlæggelsesreglerne som incitament til effektivisering af driften i fjernvarmeværkerne været drøftet. Arbejdet munder ud i en rapport, som forventes færdiggjort i starten af 2007. På baggrund af konklusionerne i rapporten, vil det blive vurderet, hvorvidt der skal foretages ændringer i henlæggelsesreglernes materielle indhold.

Vedrørende nettilslutningsomkostninger til miljøvenlige elproduktionsanlæg, EFL § 67:

Baggrund: Ifølge en ændring af elforsyningslovens § 67 i foråret 2006 ydes der ikke længere støtte til nettilslutning af elproduktionsanlæg med miljøvenlige brændsler (d.v.s. decentral kraftvarme, VE-anlæg undtagen vindmøller), hvis anlæggene etableres med henblik på at levere regulerkraft til den systemansvarlige virksomhed.

Dansk Energi mener, at bestemmelsen bør udvides i sammenhæng med den nye § 12 b, så der heller ikke ydes støtte til nettilslutning af VE-anlæg, som efterfølgende går over til at levere regulerkraft. I så fald skal anlægsejeren tilbagebetale forskellen mellem, hvad ejeren har betalt selv efter § 67, og hvad ejeren skulle have betalt efter § 12 b.

Energistyrelsen finder ikke grundlag for den foreslåede ændring.

Den nye bestemmelse i § 67 om, at der ikke ydes støtte ved anlæg, der fra starten er etableret med henblik på at levere regulerkraft, er rimeligt begrundet i, at der reelt kun vil komme en meget begrænset miljøvenlig elproduktion fra disse anlæg. Dette må tillige anses for et administrerbart kriterium.

Støtten til nettilslutning af miljøvenlige elproduktionsanlæg er en del af elforsyningsloven af 1999 og må anses for en del af det samlede aftalekompleks omkring elreformen. Forslaget fra Dansk Energi må anses for en væsentligt mere vidtgående begrænsning af støtten end det, som er gennemført, idet begrænsningen ville kunne ramme anlæg, som allerede har leveret miljøvenlig elektricitet i et større omfang. Forslaget fra Dansk Energi vil endvidere begrænse fleksibiliteten på elmarkedet, herunder adgangen for bestående værker til at deltage i markedet for regulerkraft varigt eller i en periode. Hertil kommer væsentlige problemer med tilsyn og med opgørelse af, hvor stor en del af en allerede ydet støtte til nettilslutning, som skulle refunderes til netvirksomheden.